



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de avocatul Brînza Constantin în numele și interesele lui Stoica Igor,

în cauza civilă intentată la cererea depusă de Pisari Călin împotriva lui Stoica Igor cu privire la repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 2r-348/25
NR. PIGD 2-23085941-01-2r-19092025)*

Restituirea neîntemeiată a cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în condițiile achitării taxei de stat și a timbrului judiciar aferente cauzei, dar de către o altă persoană decât apelantul.
Încălcarea dreptului la acces la justiție prin aplicarea unui formalism excesiv de către instanța de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. S. Bucur,
Curtea de Apel Centru, jud. R. Pulbere, C. Roșca, R. Pascari,

8 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Brînza Constantin în numele și interesele lui Stoica Igor,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 iunie 2023, Pisari Călin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Stoica Igor cu privire la repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 15 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Pisari Călin împotriva lui Stoica Igor. S-a încasat de la Stoica Igor în beneficiul lui Pisari Călin, cu titlu de prejudiciu material, suma de 123 391,74 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 3 702 lei, cu titlu de cheltuieli pentru serviciile expertului judiciar suma de 6 300 lei și cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, suma de 4 000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

3. La 31 iulie 2024, avocatul Victoria Caracuian, în numele și interesele lui Stoica Igor, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea ei și restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

4. Prin încheierea din 8 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru, nu s-a dat curs cererii de apel. S-a comunicat avocatului Victoria Caracuian, în interesele lui Stoica Igor, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Centru (mun. Chișinău, Teilor 4) a cererii de apel motivată pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel, a confirmării de plată a taxei de stat în mărime de 2 354,47 de lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a explicat avocatului Victoria Caracuian, în interesele lui Stoica Igor, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

5. Prin încheierea din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatului Victoria Caracuian, în interesele lui Stoica Igor, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2024. S-a restituit cererea de apel motivată avocatului Victoria Caracuian, în interesele lui Stoica Igor.

6. La 12 septembrie 2025, prin intermediul poștei terestre, avocatul Brînza Constantin, în numele și interesele lui Stoica Igor, a declarat recurs împotriva încheierii din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea lui, casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare.

ARGUMENTELE RECURSULUI

7. În motivarea recursului, în esență, a invocat că instanța de apel în mod eronat a restituit apelul pe motiv că taxa de stat și taxa de timbru au fost achitate de altă persoană.

8. În context, a susținut că legea nu impune ca aceste plăți să fie efectuate personal de apelant, ci doar ca ele să fie achitate în legătură cu cauza respectivă, menționând că în speță plata a fost efectuată de soția apelantului.

9. Astfel, la dosar există dovada achitării taxei de stat și de timbr în mărimea stabilită de lege, ceea ce demonstrează că cerințele procedurale au fost respectate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

11. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

12. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

13. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

14. Art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă:

„În cererea de apel se indică: motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.”

15. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

16. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

17. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul menționează că recursul împotriva încheierii din 9 septembrie 2025 a fost declarat în termenul de 15 zile prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, la 12 septembrie 2025.

19. Examinând recursul declarat, Completul de judecată constată că acesta este întemeiat și urmează a fi admis, pentru următoarele considerente.

20. La 15 iulie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat hotărârea prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Pisari Călin împotriva lui Stoica Igor, dispunând încasarea sumei de 123 391,74 lei cu titlu de prejudiciu material, precum și a cheltuielilor de judecată în cuantum de 3 702 lei taxa de stat, 6 300 lei pentru expertiză și 4 000 lei pentru asistență juridică.

21. La 31 iulie 2024, avocatul Victoria Caracuian, în numele lui Stoica Igor, a depus apel nemotivat împotriva acestei hotărâri, solicitând casarea ei și trimiterea cauzei spre rejudecare. (f.d.97-98)

22. La depunerea apelului au fost anexate copiile chitanțelor de achitare a taxei de stat în mărime de 3 147 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei. (f.d.99-101)

23. Curtea de Apel Centru, prin încheierea din 8 aprilie 2025, în baza art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu a dat curs apelului și a comunicat avocatului Victoria Caracuian despre necesitatea prezentării confirmării de plată a taxei de stat în mărime de 2 354,47 de lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a explicat avocatului Victoria Caracuian, în interesele lui Stoica Igor, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

24. Ulterior, prin încheierea din 9 septembrie 2025, Curtea de Apel Centru a constatat că lipsurile nu au fost remediate și, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit apelul.

25. Completul de judecată constată că raționamentul Curții de Apel Centru este eronat. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește obligația achitării taxei de stat și a taxei de timbru la depunerea apelului, însă nu prevede condiția ca aceste plăți să fie efectuate exclusiv de către apelant.

26. Din actele dosarului rezultă că, la depunerea apelului, au fost anexate copiile chitanțelor care confirmă achitarea taxei de stat în mărime de 3 147 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei, în legătură directă cu cauza. Ulterior, instanța de apel a solicitat prezentarea confirmării achitării diferenței de 2 354,47 lei, însă a reținut în mod formalist că dovada depusă nu este valabilă întrucât plata a fost efectuată de o altă persoană.

27. Completul de judecată subliniază că esențială este efectuarea plății și prezentarea dovezii aferente cauzei, nu identitatea persoanei care efectuează plata. Achitarea de către soția apelantului nu afectează valabilitatea plății și nu poate constitui temei pentru restituirea apelului.

28. Prin aplicarea dispozițiilor art. 368 și 369 din Codul de procedură civilă într-o manieră excesiv de formalistă, instanța de apel a interpretat norma într-un sens restrictiv și lipsit de temei legal, ceea ce a avut drept consecință privarea apelantului de posibilitatea de a obține examinarea apelului pe fond.

29. În jurisprudența națională, s-a statuat că refuzul instanței de apel de a accepta dovada achitării taxei de stat implică aplicarea unui formalism excesiv, contrar principiilor fundamentale ale dreptului la un proces echitabil, în condițiile în care documentul prezentat conținea toate informațiile necesare și era suficient pentru a demonstra plata, iar instanța ar fi trebuit, în caz de dubiu, să solicite clarificări, nu să restituie cererea de apel (*cauza 2r-172/24*).

30. Instanța de recurs menționează că aceeași abordare se regăsește și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia regulile procedurale nu trebuie aplicate într-o manieră excesiv formalistă care ar goli de conținut dreptul de acces la justiție (*Zubac vs. Croația, Beles și alții vs. Republica Cehă*).

31. Prin urmare, principiile accesului liber la justiție și proporționalității impun ca normele procedurale să fie aplicate într-un mod rezonabil, evitând formalismul care transformă procedura într-un obstacol disproporționat.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că principiile accesului liber la justiție și ale proporționalității impun ca normele procedurale să fie aplicate într-un mod rezonabil și echilibrat, evitând formalismul care transformă procedura într-un obstacol disproporționat pentru exercitarea drepturilor procesuale.

33. În consecință, instanța de recurs apreciază că încheierea din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru a fost pronunțată cu aplicarea greșită a normelor de procedură civilă și urmează a fi casată, cu restituirea cauzei la rejudecare.

34. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de avocatul Brînza Constantin în numele și interesele lui Stoica Igor.

Casează integral încheierea din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, emisă în cauza civilă intentată la cererea depusă de Pisari Călin împotriva lui Stoica Igor cu privire la repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

Restituie cauza la Curtea de Apel Centru, în același complet de judecată, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu